

Visie Sport- stimulering

**Uitwerking van visie “Nieuw-
West Sport!” van stadsdeel
Nieuw-West**

Inhoud

Inleiding	3
1 Sportieve openbare ruimte	5
1.1 Gezonde wijk	5
1.2 Kindvriendelijke wijk	6
1.3 Fietsvriendelijke omgeving	7
1.4 Openbare sportvoorzieningen in de wijk	7
1.5 Omgeving voor Beweging	7
2 Wijkprogramma sport	9
2.1 Basisprogramma in elke wijk	9
2.2 Extra aanbod in aandachtsgebieden	10
2.3 Braakliggende terreinen	10
2.4 Bewonersinitiatieven	11
3 Doelgroepenbeleid	13
3.1 Regulier aanbod waar het kan, speciaal aanbod waar nodig	13
3.2 Activiteiten voor risicjongeren	14
3.3 Activiteiten voor kinderen	15
3.4 Activiteiten voor vrouwen en meiden	15
3.5 Activiteiten voor ouderen	16
3.6 Activiteiten voor speciale doelgroepen	17
4 Gezondheid	18
4.1 Jongeren op gezond gewicht (JOGG)	18
4.2 Verbinden met andere programma's	19
5 Bredeschoolprogramma	21
5.1 Huidig aanbod (grootstedelijke) projecten	22
5.2 Schoolsportverenigingen	23
5.3 Vakleerkracht	22
5.4 Toegankelijke sportvoorzieningen op scholen	23
5.5 Vignet Gezonde School	24
5.6 Sportieve naschoolse opvang	24
5.7 Informatievoorziening op scholen	24
6 Sportverenigingen	26
6.1 Ondersteuning van en samenwerking met verenigingen	26
6.2 Fuseren en samenwerken van verenigingen	28
6.3 Inzet van combinatiefunctionarissen	28

6.4	Vrijwilligersbeleid	28
6.5	Nieuwe verenigingen binnenhalen	29
7	Evenementen	30
7.1	Bundeling en afstemming van evenementen	30
7.2	Duurzaamheid / toegevoegde waarde van evenementen	31
7.3	Binnenhalen van kennisgerelateerde evenementen	31
8	Topsport	33
8.1	Binnenhalen van topsportevenementen	33
8.2	“Ketenaanpak” rond topsport	34
8.3	Nieuw-West Topsport Series	35
8.4	Inzet lokale topsporters als voorbeeldfunctie	36
9	Aanpak	37
9.1	Regisserende rol in programmatische aanpak	37
9.2	Inzet van sportsubsidies	38
9.3	Integrale samenwerking	38
9.4	Financiële regelingen	39
9.5	Communicatie en Branding	39
9.6	Plannen per focussport	40
10	Bijlage 1	41
11	Bijlage 2: kalender Nieuw-West Topsport Series 2012	42

Inleiding

In de sportvisie van stadsdeel Nieuw-West ("Nieuw-West Sport!") zijn de kaders vastgesteld voor sport en bewegen in stadsdeel Nieuw-West voor de jaren 2012-2016. In deze visie op sportstimulering worden deze kaders verder uitgewerkt. Parallel aan deze visie sportstimulering is een visie sportparken ontwikkeld, die ook gebaseerd is op de kaders van de sportvisie, en tegelijkertijd wordt vastgesteld.

Doel van sportstimulering is het verhogen van de sportparticipatie van inwoners van het stadsdeel. De sportparticipatie in Nieuw-West (58%) blijft achter op die van de gemiddelde Amsterdammer (61%). Door een gericht sportstimuleringsbeleid, kan het structureel sporten en bewegen onder inwoners van Nieuw-West bevorderd worden.

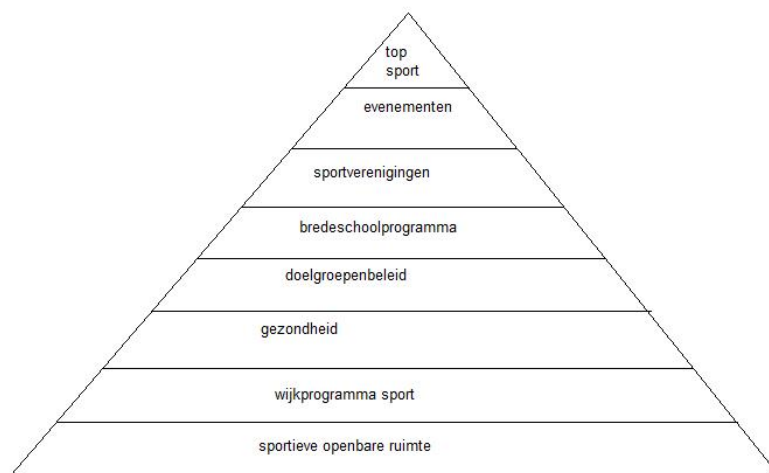
Doelstelling van sportstimulering is het komen tot een gemiddelde sportparticipatie van 61% in 2016 in stadsdeel Nieuw-West

De visie sportstimulering is opgebouwd volgens de belangrijkste peilers van sportstimulering:

- een sportieve openbare ruimte
- een uitgebreid wijkprogramma sport
- specifieke aandacht voor bepaalde doelgroepen
- sport als belangrijke gezondheidsbevorderende factor
- een bredeschoolprogramma
- sportverenigingen
- evenementen
- topsport

Sportstimulering begint bij een brede basis van aanbod en voorzieningen in de directe leefomgeving van de inwoners. Een sportieve openbare ruimte, gecombineerd met een aantrekkelijk aanbod aan activiteiten in de wijk, gericht op specifieke doelgroepen, zetten mensen er toe aan om te gaan bewegen en sporten. Een vervolgstap is het aanbieden van activiteiten tijdens en na schooltijd, in een nauwe samenwerking tussen stadsdeel, scholen en sportverenigingen. Een nog hoger niveau is dat van evenementen en topsport, wat vervolgens weer een positieve invloed kan hebben op het aanzetten tot sporten van nieuwe groepen en individuen.

Deze piramide van een brede basis naar een smalle top staat centraal in deze deelvisie. Per onderdeel van deze piramide wordt een uitwerking gepresenteerd die past binnen de kaders die in de visie sport "Nieuw-West Sport!" zijn uitgewerkt. De omschrijving per onderdeel betreft een toekomstige, wenselijke situatie en is niet een omschrijving van de huidige stand van zaken. Het document wordt afgesloten met een paragraaf over de aanpak in de praktijk.

1 Sportieve openbare ruimte

Maar liefst 33% van de tienjarige kinderen uit Nieuw-West heeft last van overgewicht/obesitas. Buitenspelen en sporten in een gezonde leefomgeving kunnen bijdragen aan het tegengaan van overgewicht/obesitas bij kinderen, maar dit wordt steeds minder vanzelfsprekend door de toenemende verkeersdruk, een tekort aan ruimte om te spelen en concurrentie van andere vrijetijdsbestedingen als computerspelletjes. Wat een gezonde leefomgeving precies is, en welke ruimtelijke kwaliteiten daarbij horen is niet eenduidig te beantwoorden. Wel blijkt uit onderzoek van het Kenniscentrum voor Stedelijke Vernieuwing dat de inrichting van de openbare ruimte een wezenlijk onderdeel van gezondheidsbevordering kan zijn. Ook blijkt uit hetzelfde onderzoek dat met name voor bewoners van achterstandswijken een geïntegreerde aanpak van gezondheid belangrijk is, waarbij de inrichting van de openbare ruimte een belangrijke rol speelt. De omgeving kan dusdanig worden ingericht dat bewoners op natuurlijke wijze worden gestimuleerd om te bewegen en te sporten.

Doelstellingen

- implementeren van ervaring met project Gezonde Wijk in wijken met veel gezondheidsklachten en een lage sportparticipatie
- sport nauwer betrekken bij het inrichten van de wijk voor realisatie van een gezonde en kindvriendelijke omgeving
- aanleggen van loop- en fietsroutes tussen scholen, wijken en (sport)parken
- ontwikkelen van één plan van aanpak voor verbetering in de wijk rond fietsen, vanuit sport, duurzaamheid en verkeer
- realiseren van meer laagdrempelige, openbaar toegankelijke sportvoorzieningen in de wijk
- uitvoeren van pilotproject Bewegvriendelijke Omgeving; implementeren van resultaten elders in stadsdeel

1.1 Gezonde wijk

Een gezonde wijk is een wijk waarin de openbare ruimte uitnodigend is om te sporten en te bewegen. Dit betekent dat er voldoende voorzieningen zijn voor sport en bewegen, en dat er voldoende en bruikbaar groen is. Ook de verkeersinfrastructuur speelt een rol: deze zou fietsvriendelijk en autoluw

moeten zijn. Niet al deze criteria zijn eenvoudig op korte termijn te realiseren en vereisen meer planning voor de lange termijn.

In één van de wijken van Geuzenveld-Slotermeer is ervaring opgedaan met het project “Gezonde Wijk”. De ervaring leert dat met name een stevig netwerk van samenwerkingspartners hierbij een enorme toegevoegde waarde heeft. Dit netwerk kan namelijk leiden tot het leggen van verbindingen tussen het activiteitenaanbod enerzijds en de ruimtelijke voorzieningen anderzijds en is op relatief korte termijn te realiseren. Deze ervaringen worden breder geïmplementeerd in het stadsdeel, met nadruk op wijken waar relatief veel mensen wonen met gezondheidsklachten en een lage sportparticipatie.

Sport neemt een nadrukkelijke(re) rol in bij de planvorming voor de inrichting van de wijk dan voorheen. Sport wordt daarom structureel betrokken bij de planvorming voor de (her)inrichting van de wijk.

1.2 Kindvriendelijke wijk

In een stedelijke omgeving als Nieuw-West is het erg belangrijk dat er voor kinderen voldoende speelruimte is en dat de openbare ruimte kindvriendelijk is ingericht. De organisatie Jantje Beton definieert een kindvriendelijke omgeving als een omgeving waarvan minimaal 3% is ingericht als speelruimte voor kinderen en waarin kinderen op een veilige manier van school naar huis kunnen komen. Een veilige verkeerssituatie in de buurt heeft namelijk meer invloed op beweeggedrag van kinderen dan het aantal speelplekken. Daarom worden loop- en fietsroutes aangelegd, waarbij scholen, wijken en (sport)parken met elkaar worden verbonden.

Speelplekken dragen ook bij aan de ontwikkeling van een kindvriendelijke wijk. Uit onderzoek van TNO blijkt kinderen actiever zijn naarmate er meer sportvelden, laagbouw, woonerven en woongebieden met autoluwe zones, groen, water en gegroepeerde parkeerplaatsen in de wijk zijn. Op het niveau van ontwerp van de openbare ruimte en te gebruiken materialen komen dan landelijk nieuwe eisen.

Bij de inrichting van stedelijke vernieuwingsgebieden wordt meer rekening gehouden met een kindvriendelijke inrichting. Sport krijgt hierin een nadrukkelijke rol van voorheen.

1.3 Fietsvriendelijke omgeving

De Fietsersbond heeft het project “Wijken voor de fiets” ontwikkeld; aan de hand van een uitgebreide inventarisatie van de lokale situatie wordt een nota van aanbevelingen opgesteld. Deze nota met ideeën voor concrete verbeteringen in de wijk, gaat uit van vijf onderwerpen:

- een beter fietsnetwerk
- een prettiger schoolomgeving
- betere stallingen
- de fiets als economische motor
- meer mensen op de fiets

In samenwerking met de Fietserbond wordt een inventarisatie van de mogelijke maatregelen opgesteld, die uitmondt in een nota hoe Nieuw-West een fietsvriendelijkere wijk kan worden. De daaruit voortkomende maatregelen en suggesties worden uitgevoerd. In ieder geval wordt de aanleg van nieuwe fietsroutes hierin meegenomen. Deze maatregelen passen ook binnen de aanpak van hardlopen.

Fietsen is één van de focussporten voor stadsdeel Nieuw-West. Ook vanuit duurzaamheid en verkeer wordt gewerkt aan het ontwikkelen van plannen voor het verbeteren van de voorzieningen voor fietsen en voor het imago dat fietsen heeft in ons stadsdeel. Fietsen blijkt onder grote groepen niet “cool” te zijn, of een teken van armoede. De bovengenoemde aanpak voor een fietsvriendelijke omgeving vanuit sport wordt daarom gebundeld in één plan van aanpak met duurzaamheid, verkeer en communicatie.

1.4 Openbare sportvoorzieningen in de wijk

Her en der in het stadsdeel zijn al openbare sportvoorzieningen gerealiseerd waar mensen op laagdrempelige wijze en gratis kunnen sporten en bewegen. Een voorbeeld hiervan zijn de fitnessstoestellen in parken, die goed worden gebruikt. Er worden meer laagdrempelige sport- en spelvoorzieningen in de buurt gerealiseerd in de buurten waar dit nodig is. Te denken valt aan aantrekkelijke loop- en fietsroutes die een directe verbinding maken met de parken en groenvoorzieningen of een uitbreiding van de fitnessstoestellen in de parken. Voor dit laatste onderdeel worden locaties uitgekozen waar de overlast voor omwonenden tot een minimum wordt beperkt.

1.5 Omgeving voor Beweging

Nieuw-West is momenteel één van de pilotprojecten voor het landelijke project “Omgeving voor Beweging”. Op drie locaties in het stadsdeel wordt onderzocht hoe met relatief simpele ingrepen in de openbare ruimte de

bewoners gestimuleerd kunnen worden om meer gebruik te maken van de groenvoorzieningen en om meer te bewegen. De waarde van de groenvoorzieningen in het stadsdeel is namelijk groot en vervult vele functies tegelijkertijd. Groen in de openbare ruimte is belangrijk voor de leefbaarheid, de gezondheid, de economie en de biodiversiteit. De Raad voor het Landelijke Gebied stelt dat groen in de stad leidt tot lagere kosten in de gezondheidszorg en een beter sociaal klimaat.

Er worden meer verbindingen gelegd tussen de wijk en de groenvoorzieningen, zodat meer mensen gebruik kunnen maken van deze voorzieningen. De ervaringen van deze drie proeflocaties worden gebruikt en waar mogelijk ook elders geïmplementeerd in het stadsdeel.

De inrichting van de openbare ruimte heeft invloed op het beweeggedrag van mensen

2 Wijkprogramma sport

Sport en bewegen hebben een belangrijke sociaalmaatschappelijke functie: het heeft een positieve invloed op o.a. participatie, leefbaarheid en waarden en normen. Veel kinderen en jongeren spelen en sporten in de eigen buurt, op straat, op pleinen, op trapveldjes en in de parken, alleen of onder begeleiding van een professional of vrijwilliger. Dit zorgt er voor dat sport voor iedereen toegankelijk is en blijft. Uit onderzoek blijkt dat het aanleggen van sportveldjes in de wijk niet automatisch leidt tot vermindering van overlast. Een mogelijke verklaring hiervan is dat sportvelden ook mensen kunnen aantrekken die (m.n. na de activiteit) voor overlast zorgen. Dit betekent dat het belangrijk is om sportactiviteiten op deze locaties te begeleiden, door gediplomeerde instructeurs, die de taal van de jongeren spreken. Er is hier veel expertise over opgebouwd binnen het stadsdeel en bij externe organisaties die hierin gespecialiseerd zijn; deze kunnen hierin een cruciale rol spelen. Het primaire doel van het wijkprogramma is niet het toeleiden naar structurele sportbeoefening maar het optimaal inzetten van de sociaalmaatschappelijke rol van sport.

Doelstellingen

- realiseren van basisprogramma sport in elke wijk, omschreven in jaarlijks actieplan voor sport in de wijk
- realiseren van aanvullend aanbod sport in de wijken die dat nodig hebben, uitgevoerd door externe partijen
- meer braakliggende terreinen krijgen een sportieve invulling
- bewonersinitiatieven meer betrekken in het sportprogramma en meer ondersteuning bieden

2.1 Basisprogramma in elke wijk

Nieuw-West is ingedeeld in totaal negen wijken. In elk van deze negen wijken wordt een basisprogramma voor sport- en spelactiviteiten gerealiseerd. Hierbij wordt zo veel mogelijk uitgegaan van de specifieke samenstelling van de bevolking in iedere wijk en van de specifieke behoefte die er in een wijk bestaat. Ook de voorzieningen die al dan niet voorhanden zijn in een wijk, zijn bepalend voor het organiseren en vormgeven van het basisprogramma. Dit leidt tot maatwerk per wijk.

Dit basisaanbod wordt voor elke wijk omschreven, waarbij inhoudelijk zo veel als mogelijk wordt aangehaakt bij de verschillende focussporten die zijn omschreven in de visie "Nieuw-West Sport!" Dit aanbod wordt jaarlijks vastgelegd in het op te stellen actieplan sport voor de wijk. Dit actieplan bestaat uit een behoefteonderzoek, een knelpuntenanalyse en een doorstromingsmodel. Modellen als "communities in beweging" zijn een goed voorbeeld voor het basisprogramma in de wijk. Het basisprogramma per wijk dat volgt uit de actieplannen wordt jaarlijks door het stadsdeel d.m.v. opdrachten en subsidies bij externe organisaties uitgezet.

Het sportprogramma dat in de wijken wordt georganiseerd, levert een bijdrage aan veiligheid en leefbaarheid in de wijk. Door meer sturing te geven aan bewoners en partijen wordt meer gebruik gemaakt van de kracht en potentie in het stadsdeel. Hierdoor werken we niet alleen aan het stimuleren van bewegen, maar bevorderen we ook de zelfredzaamheid van bewoners. Dit geldt uiteraard vooral voor jongeren en volwassenen; voor kinderen moet er meer in georganiseerd verband worden gedaan.

2.2 Extra aanbod in aandachtsgebieden

In de wijken die achterblijven ten opzichte van het Amsterdams gemiddelde wordt extra aanbod op maat gerealiseerd. Sport wordt hierbij ingezet als middel om achterstanden tegen te gaan en empowerment en emancipatie van vrouwen en meiden te bevorderen. Het extra aanbod is afgestemd op de specifieke behoefte in de betreffende wijken en vormt een aanvulling op het basisprogramma dat in elke wijk wordt ontwikkeld. Dit aanvullend aanbod haakt aan op o.a. veiligheid en stedelijke vernieuwing en het streven is om de financiering ook hier te borgen. Ook dit aanvullend aanbod wordt voor de betreffende wijken jaarlijks vastgelegd in een actieplan.

De uitvoering van het aanvullend programma wordt gedaan door externe partijen die gespecialiseerd zijn in het bereiken van de betreffende doelgroepen. Het stadsdeel coördineert het programma, o.a. door het inzetten van subsidies en door het laten aansluiten van het programma op het basisprogramma per wijk.

2.3 Braakliggende terreinen

Als gevolg van de vertraging binnen de stedelijke vernieuwing, is een aantal terreinen in het stadsdeel braak komen te liggen. Door het stagneren van de woningbouw blijven deze terreinen naar verwachting de komende jaren braak liggen. Braakliggende terreinen in de buurt zijn niet bevorderend voor de

leefbaarheid in de wijk en kunnen leiden tot verpaupering. Invulling geven aan braakliggende terreinen door middel van sport kan dit doorbreken. We zetten daarom in op een sportieve invulling van deze terreinen. Hiervoor wordt een samenwerking gezocht tussen bewonersinitiatieven in samenwerking met sportscouts en organisaties als BOOT en de Hogeschool van Amsterdam.

De invulling van deze terreinen is onderdeel van de invulling van het sportprogramma dat voor de wijken wordt opgesteld. In wijken waar terreinen braak liggen, vindt de invulling van dit programma zo veel mogelijk plaats op deze terreinen. Waar nodig worden (tijdelijke) sportvoorzieningen getroffen in samenwerking met stedelijke ontwikkeling.

2.4 Bewonersinitiatieven

Bewonersinitiatieven spelen een belangrijke rol in het aanbod in de wijk. Er zijn tal van bewoners en lokale initiatieven die iets kunnen betekenen voor het sportaanbod in de wijk. Deze kunnen we beter benutten en meer ondersteunen; door het samenwerken en het betrekken in het totale aanbod, kunnen deze initiatieven beter verankerd worden. Hetzelfde geldt voor de sportscouts die, vaak met financiële middelen van het stadsdeel, worden opgeleid tot begeleider van sportactiviteiten. De inzet van de sportscouts wordt gebruikt in het sportaanbod in de wijk. Voor ondersteuning en verankering van de initiatieven wordt capaciteit vrijgemaakt binnen het team sport. Hierdoor wordt de kwaliteit verbeterd en gewaarborgd, en wordt een betere samenhang met de overige onderdelen van het wijkprogramma gerealiseerd.

Sportmarkt Nieuw-West 2010 op het Osdorpplein

3 Doelgroepenbeleid

Het landelijk beleid is er steeds meer op gericht om géén specifiek doelgroepenbeleid te hanteren. Mensen zijn zelf verantwoordelijk voor de inrichting van hun eigen leven en kunnen gebruik maken van de faciliteiten die er al worden geboden, zonder dat er speciaal aanbod wordt gecreëerd voor specifieke doelgroepen. Op deze manier wordt bevorderd dat mensen met verschillende (culturele) achtergronden elkaar ontmoeten en dat iedereen deel kan nemen aan de Nederlandse maatschappij.

De situatie in Nieuw-West is echter zo bijzonder dat we er niet aan ontkomen om in enkele gevallen specifiek aanbod voor een aantal doelgroepen op te zetten of te continueren. De sportdeelname blijft bij een aantal doelgroepen namelijk sterk achter ten opzichte van de gemiddelde Amsterdammer. Dit zijn met name vrouwen en meiden die vanwege hun culturele achtergrond minder vaak deelnemen aan sport. Ook zijn er nog grote groepen risicjongeren die dreigen af te glijden, waardoor de leefbaarheid in de wijk lager is of dreigt te worden. Sport is al jaren een beproefd middel om deze jongeren op het rechte pad te houden en om overlast te bestrijden en om emancipatie van vrouwen en meiden te bevorderen, dus het is belangrijk om daar mee door te gaan.

Doelstellingen

- regulier sportaanbod breed inzetten zodat het toegankelijk wordt voor alle doelgroepen
- waar nodig speciaal aanbod opstarten voor doelgroepen, met aflopende prioriteit: risicjongeren, kinderen, vrouwen en meiden, ouderen en speciale doelgroepen
- opzetten van aanbod voor risicjongeren d.m.v. inzet van externe partijen
- opzetten van activiteiten volgens "communities in beweging" voor meiden en vrouwen
- inventariseren van aanbod en behoefte m.b.t. speciale doelgroepen
- in stand houden van huidig aanbod voor ouderen

3.1 Regulier aanbod waar het kan, speciaal aanbod waar nodig

Het sportaanbod in Nieuw-West wordt dusdanig opgezet en georganiseerd dat het aanbod breed toegankelijk is, waar zo veel mogelijk mensen aan kunnen meedoen. Waar nodig wordt het reeds bestaande aanbod dusdanig

verbreed dat nog meer mensen hiervan gebruik kunnen, willen, durven of mogen maken. Aan de hand van de breder ingevoerde Nieuw West Pas wordt gemonitord welke doelgroepen ondervertegenwoordigd zijn bij de verschillende activiteiten. Waar nodig wordt actief ingezet om ook achterblijvende doelgroepen te bereiken en te betrekken.

Alleen in gevallen waar bepaalde doelgroepen niet mee kunnen doen aan het reguliere aanbod, om welke reden dan ook, wordt een speciaal aanbod gerealiseerd gericht op specifieke doelgroepen. Het doel hiervan is echter altijd het realiseren van doorstroom richting het reguliere aanbod.

De volgende doelgroepen krijgen hierbij de komende jaren prioriteit, in afnemende volgorde: risicojongeren, kinderen, vrouwen en meiden, ouderen en speciale doelgroepen.

3.2 Activiteiten voor risicojongeren

Activiteiten voor jongeren die dreigen af te haken of die overlast veroorzaken blijven belangrijk. Dit zijn veelal jongeren die niet deelnemen aan het reguliere aanbod bij sportverenigingen. We continueren daarom het speciale aanbod op pleinen en in de wijk. Daar worden deze jongeren in hun eigen leefomgeving bereikt. Er wordt in de wijken met de grootste achterstand een programma opgestart voor deze doelgroep, in nauwe samenwerking met de beleidsvelden veiligheid en wijken. Inhoudelijk wordt afstemming gezocht met het jongerenwerk en streetcornerwork, om ervoor te zorgen dat krachten gebundeld worden binnen één sterk programma ontstaat met sport als onderdeel daarvan. Er wordt dus meer gestuurd op samenwerking tussen de verschillende onderdelen.

We maken voor de doelgroep risicojongeren zo veel mogelijk gebruik van externe partijen bij het uitvoeren van de activiteiten; partijen die de taal van de jongeren begrijpen en die de doelgroep ook goed weten te bereiken. Voorbeelden hiervan zijn Boks 't voor Elkaar, Ara Cora en Samurai Sports. Het kunnen omgaan met deze jongeren vereist een speciale kennis. Projecten als Sportscoouts leiden risicojongeren op tot sportbegeleider, om zo ingezet te worden voor andere activiteiten. Jongeren die zelf een activiteit willen ontplooiën in hun eigen wijk worden daarbij ondersteund. Dit kan voor deze jongeren een springplank zijn naar een betaalde baan.

Rolmodellen kunnen voor deze doelgroep erg belangrijk zijn. Rolmodellen kunnen de jongeren niet alleen aansporen om zelf te gaan sporten, maar ook laten zien wat er zij kunnen bereiken op sportief en/of maatschappelijk vlak. Rolmodellen kunnen bekende topsporters zijn, maar ook "jongens van de

straat" die een bepaalde positie en aanzien hebben bereikt. Het stadsdeel gaat meer gebruik maken van deze rolmodellen voor de doelgroep jongeren.

Doel van de activiteiten voor jongeren moet altijd zijn het tegen gaan van overlast, het versterken van de sociale positie van de jongeren en toeleiden naar opleiding, werk of stage. Voor de financiering van de activiteiten wordt daarom ook gekeken naar mogelijkheden vanuit veiligheid, wijken, werkgelegenheid etc. Het wordt dus nadrukkelijk breder ingezet dan alleen sport.

3.3 Activiteiten voor kinderen

Voor kinderen wordt alleen uitgegaan van regulier sportaanbod en géén specifiek aanbod gecreëerd. Activiteiten dienen toegankelijk te zijn voor alle kinderen uit het stadsdeel, ongeacht geslacht, (culturele) achtergrond en sociaaleconomische achtergrond van de ouders. Daar waar blijkt dat sommige kinderen om welke reden dan ook niet deel kunnen nemen aan deze activiteiten, worden maatregelen genomen om de toegankelijkheid ervan te verhogen, in plaats van aanvullende activiteiten te organiseren. Juist voor kinderen is het belangrijk om andere kinderen te kunnen ontmoeten, elkaar te kunnen leren kennen, op verantwoorde manier te leren spelen en sporten met elkaar en om een sportieve en gezonde invulling van de vrije tijd te kunnen bieden. Het aanbod voor kinderen wordt omschreven in het basisprogramma per wijk (zie paragraaf 2.1).

Doel van de activiteiten voor kinderen is om kinderen spelenderwijs kennis te laten maken met sport en bewegen. De kans dat kinderen blijven sporten is namelijk groter als zij op jonge leeftijd in aanraking zijn komen met sport. Omdat sport en bewegen een belangrijk onderdeel is van de opvoeding en ontwikkeling van kinderen (maar helaas voor veel kinderen niet meer vanzelfsprekend), wordt een groot deel van het basisprogramma in de wijk gericht op kinderen. Hoe jonger het kind, hoe meer spelelementen erin verwerkt zitten. Het aanbod voor de doelgroep kinderen wordt vormgegeven via het bredeschoolprogramma, (school)sportverenigingen en activiteiten in de wijk.

3.4 Activiteiten voor vrouwen en meiden

Grote groepen vrouwen en meiden leven in een sociaal-maatschappelijk geïsoleerde positie en doen niet mee aan het reguliere sportaanbod in Nieuw-West. De ervaring leert dat deze doelgroep door middel van sport een stap kan zetten binnen empowerment en emancipatie. Uit onderzoek van

TNS Nipo blijkt dat vrouwen van 16 tot 30 die sporten een significant beter zelfbeeld hebben dan vrouwen die niet sporten. Ongeveer 75% van de sportende vrouwen geven aan dat sport hen emotioneel sterker maakt, dat ze meer zelfvertrouwen hebben en vaker trots zijn op wie ze zijn. Bovendien geeft 70% van de sportende vrouwen aan dat sporten een grote invloed kan hebben op het succes in het leven.

Sommige vrouwen en meiden blijven vanwege hun culturele achtergrond achter in hun sportparticipatie t.o.v. de gemiddelde Amsterdammer. Het reguliere aanbod is vaak voor jongens en meisjes gezamenlijk, of wordt door een mannelijke trainer gegeven. Veel meiden mogen of willen daarom niet meedoen aan dit sportaanbod. Daarom is de methodiek die wordt gehanteerd bij activiteiten voor meiden en vrouwen erg belangrijk. De hardloopcursussen die gegeven worden voor vrouwen zijn hiervoor een goed voorbeeld: het succes zit vooral in de zogenaamde "peer to peer" aanpak: vrouwen benaderen zelf hun vriendinnen, buurvrouwen of familieleden. Dit blijkt beter te werken dan een aanpak met flyers en geschreven wervingsmateriaal.

Deze aanpak volgens de methodiek "Communities in Beweging" wordt voortgezet. Communities in Beweging (CiB) is een werkwijze die gericht is op inactieve mensen met een lage sociaal-economische status. Binnen een aantal weken ervaren de deelnemers van CiB plezier in bewegen, neemt hun zelfvertrouwen toe, ontwikkelen ze initiatieven, leren ze meer over gezonde voeding en kennen ze meer vormen van laagdrempelig bewegen. Het einddoel is om de deelnemers structureel meer te laten bewegen, vooral door meer te bewegen in hun dagelijks leven en meer te weten over een gezonde en actieve leefstijl. Uit ervaring blijkt dat sommige deelnemers zelfs doorstromen naar reguliere sportactiviteiten, iets wat vóór deelname aan Communities in Beweging nauwelijks mogelijk leek.

3.5 Activiteiten voor ouderen

In Nieuw-West worden al veel activiteiten voor ouderen georganiseerd. Het aanbod is op dit moment echter erg versnipperd en nog niet goed in kaart gebracht. Eén van de grote aanbieders is MbvO (Meer bewegen voor ouderen), die een uitgebreid en laagdrempelig aanbod realiseert. Daarnaast organiseert het stadsdeel een beperkt aanbod speciaal gericht op ouderen.

Het bestaande aanbod voor ouderen wordt in stand gehouden. Aansluiting tussen de eigen activiteiten en activiteiten die door externe partijen worden georganiseerd wordt gerealiseerd.

3.6 Activiteiten voor speciale doelgroepen

In Nieuw-West hebben relatief grote groepen mensen gezondheidsklachten en/of beperkingen. Deze mensen kunnen veelal niet meedoen aan het reguliere sportaanbod. Het speciale sportaanbod in Nieuw-West is echter nog gering. Er wordt in samenwerking met DMO onderzocht hoe groot het aanbod en de behoefte aan speciale activiteiten is. Waar nodig wordt in samenwerking met DMO het aanbod uitgebreid, zo veel mogelijk gekoppeld aan het reguliere sportaanbod. Hiertoe worden nauwe relaties tussen de eerstelijns gezondheidszorg en sport gelegd.

Voetbalgroep, speciaal voor meiden

4 Gezondheid

Sport en gezondheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Naast gezond eten is meer bewegen bij uitstek de gedragsverandering die een grote invloed heeft op de gezondheid van mensen. De kosten voor de gezondheidszorg zullen de komende jaren dramatisch toenemen als gevolg van een verslechterde gezondheid van veel mensen. Overgewicht/obesitas en diabetes gaan een groot gezondheidsrisico vormen. Het is daarom belangrijk om te (blijven) investeren in bewustwording en het actief verbeteren van de gezondheid van bewoners. Het gezondheidsaspect krijgt een centrale plek in activiteiten, evenementen en communicatie. Dit wordt vooral gedaan door aansluiting op reeds bestaande programma's als JOGG i.p.v. het opstarten van nieuwe activiteiten. Hierbij wordt samenhang aangebracht tussen sport en welzijn en gezondheid.

Doelstellingen

- daling van het aantal jongeren met overgewicht en obesitas in 2014
- uitvoeren van JOGG-aanpak in twee buurten in Nieuw-West
- samenhang aanbrengen tussen de maatregelen in de JOGG-aanpak en andere programma's gericht op sport en/of gezondheid

4.1 Jongeren op gezond gewicht (JOGG)

Stadsdeel Nieuw-West kent een relatief hoog percentage kinderen met overgewicht/obesitas. 22% van de vijfjarigen en maar liefst 33% van de tienjarige kinderen heeft overgewicht/obesitas. Het stadsdeel heeft tot doel om dit percentage terug te dringen tot resp. 18% en 29% in 2014.

Stadsdeel Nieuw-West heeft op het gebied van sport en gezondheid al jaren een actieve integrale aanpak met onder andere JUMP-in en Schoolgruiten (groente en fruit op school) voor het basisonderwijs en Topscore DOiT voor het voortgezet onderwijs. Het Overbruggingsplan Overgewicht voorziet in primaire en secundaire preventie voor kinderen van 0 -19 jaar. Bovendien vervult in Nieuw-West het OKC een belangrijke positie in advisering en ondersteuning van gezinnen bij de groei en ontwikkeling van het kind.

In de gemeente Amsterdam hebben DMO en de GGD ervoor gekozen de huidige integrale aanpak voor jeugd uit te breiden met de landelijke JOGG-

aanpak. De JOGG-aanpak is in juli 2011 gestart in Nieuw-West in de Delflandpleinbuurt en Staalmanpleinbuurt. De JOGG-aanpak is afkomstig uit Frankrijk en is daar wetenschappelijk effectief bevonden. JOGG heeft tot doel overgewicht/obesitas bij kinderen en jongeren met een lokale, intersectorale, duurzame en samenhangende benadering aan te pakken, aangepast aan de lokale bestaande omstandigheden. Bewoners worden op verschillende wijze gestimuleerd om initiatief te nemen op het gebied van sport en gezondheid. Daarbij sluit de JOGG-aanpak aan bij het gebiedsgericht werken en de community aanpak. Alle aspecten die bijdragen aan het voorkomen van overgewicht/obesitas krijgen een rol: gezondheidszorg, sportaanbod, levensmiddelenaanbod, sociale omgeving, fysieke activiteit en de woon/speelomgeving. De mix van interventies is zodanig dat alle gezinsleden gestimuleerd worden de gezondheid te bevorderen en uiteindelijk overgewicht/obesitas terug te dringen. JOGG zet in op het aantrekkelijk en gemakkelijk maken van meer bewegen en gezond eten. Daarom is de slogan voor JOGG Amsterdam "*de gezonde keus, de makkelijke keus*".

Met JOGG zet Nieuw-West in op een nog bredere, intersectorale aanpak, waarbij naast onderwijs, zorg en sport, ook het bedrijfsleven, woningbouw, welzijn en media een belangrijke rol spelen. JOGG heeft de ambitie om in 2020 in de JOGG-gemeenten de meest gezonde jeugd van Europa te hebben. In 2015 moet de stijging van overgewicht/obesitas bij jongeren zijn omgezet in een daling.

4.2 Verbinden met andere programma's

JOGG kan als intersectorale aanpak worden verbonden aan een aantal sportprogramma's zoals JUMP-in, Topscore en Beweegvriendelijke Omgeving. Ook deze programma's zijn direct of indirect gericht op het terugdringen van overgewicht/obesitas. Er wordt een nauwe samenwerking tussen JOGG en deze programma's opgezet.

Een aantal programma's gericht op het terugdringen van overgewicht/obesitas worden geïmplementeerd in JOGG, zoals het Certificaat Gezonde School, Tijd voor Eten en Over Gewicht Gesproken. Er wordt ingezet op het verhogen van het aantal VO scholen dat beschikt over een gezonde schoolkantine. Ook op VMBO scholen wordt een programma ter preventie en behandeling van overgewicht/obesitas opgezet.

Via promotiemiddelen en voorlichting bij de lesgevers wordt het onderwerp gezondheid onder de aandacht gebracht van scholieren. Hierbij is goede samenwerking met de GGD en JOGG essentieel.

Kinderen leren schermen tijdens de Sport- en Funtoer 2011

5 Bredeschoolprogramma

Het (na)schoolse sportaanbod voor schoolgaande kinderen is één van de belangrijkste pijlers van het sportaanbod in Nieuw-West. Als kinderen op jonge leeftijd kennis maken met sport, is dat kans groter dat ze ook later blijven sporten. Sport geeft zelfvertrouwen en kan bovendien een positieve bijdrage leveren aan schoolprestaties van kinderen. Scholen zijn daarnaast een belangrijke samenwerkingspartner voor sport, omdat daar een natuurlijke vindplaats voor de doelgroep is, waar alle kinderen aanwezig zijn. Het bereik van het bredeschoolaanbod is daarmee veel hoger dan dat van aanbod op straat. Bovendien maakt het model van (na)schools sportaanbod het mogelijk om kinderen kennis te laten maken met verschillende takken van sport, in een vertrouwde omgeving, om zo hun eigen talenten te ontdekken en verder te kunnen ontwikkelen.

Doelstellingen:

- het stadsdeel houdt scholen aan de opgave om minimaal twee uur bewegingsonderwijs te geven met een vakleerkracht
- uitbreiden van de projecten kennismakingslessen, JUMP-in en Topscore naar elke school in Nieuw-West
- invulling geven aan naschoolsprogramma aan de hand van de focussporten en topsportevenementen
- realiseren van minimaal negen schoolsportverenigingen, één per wijk
- 50% van de invulling van het bredeschoolprogramma bestaat uit focussporten
- bij nieuwbouw van schoolgebouwen komen sportvoorzieningen die aan de criteria voldoen en die na schooltijd toegankelijk zijn voor verenigingen
- verdubbeling van het aantal scholen met vignet “gezonde school”
- uitbreiding van het aanbod “sportieve naschoolse opvang” op basisscholen en sportparken
- informatievoorziening over sport en bewegen op elke basisschool in Nieuw-West en via de site van de Nieuw West Pas

5.1 Vakleerkracht

Uit recent onderzoek van de Universiteit van Groningen (2011) blijkt dat het positieve effect van bewegen en sport breder is dan een goede gezondheid en fitheid. Kinderen die over goede bewegingsvaardigheden beschikken blijken ook beter te presteren op lezen, spellen en rekenen. Bewegingsonderwijs wordt in dit onderzoek dan ook gezien als het belangrijkste vak voor kinderen op de basisschool.

Vakleerkrachten lichamelijke opvoeding (LO) zijn een belangrijke randvoorwaarde voor sporten onder schooltijd. De gemeente Amsterdam streeft daarom na dat alle basisscholen in Amsterdam een vakdocent LO hebben. In Nieuw-West hebben vrijwel alle scholen al een vakdocent (38 scholen), maar ook hier staat dit als gevolg van de druk op formatie binnen scholen onder druk.

Het belang van vakleerkrachten wordt ook in de toekomst benadrukt en het behoud van de bestaande vakleerkrachten wordt gepromoot bij schoolbesturen. Doel is dat alle basisscholen in Nieuw-West (blijven) beschikken over een vakleerkracht LO en dat elk kind op de basisscholen minimaal twee keer per week lessen bewegingsonderwijs heeft.

5.2 Huidig aanbod (grootstedelijke) projecten

Het naschool sportaanbod in Nieuw-West is met name vorm gegeven via een aantal grootstedelijke projecten: kennismakingslessen, JUMP-in (beide voor het basisonderwijs) en Topscore voor het voortgezet onderwijs. Daarnaast kent het project Schatkamer ook enkele sport(ieve) onderdelen. Deze projecten vinden reeds plaats op een groot aantal scholen in Nieuw-West en vervullen daarmee een belangrijke rol in de sportinfrastructuur. Op scholen waar geen kennismakingslessen of JUMP-in wordt aangeboden, worden sportcursussen georganiseerd zodat kinderen toch kennis kunnen maken met sport.

Het aanbod van de grootstedelijke projecten wordt uitgebreid, zodat op elke school (primair en voortgezet) een bredeschool sportprogramma op maat wordt gegeven. Ook kinderen die om welke reden dan ook minder snel in aanraking komen met sporten worden zo bereikt. Het stadsdeel neemt hiervoor het beweegmanagement op zich, zodat de link met de focusporten en sportaanbieders als verenigingen ook makkelijker kan worden vormgegeven.

De focusporten krijgen een centrale rol binnen de projecten. Minimaal 50% van het sportkennismakingsaanbod bestaat uit focusporten volgens de "ketenaanpak" zoals die in de visie sport ("Nieuw-West Sport!") is

omschreven. De overige 50% van de sportkennismakingstrajecten is in te vullen met andere takken van sport. Voor topsportevenementen die geen focussport betreffen, worden incidenteel trajecten gekoppeld aan de evenementen.

5.3 Schoolsportverenigingen

Schoolsportverenigingen zijn een logische ontwikkeling en een goed voorbeeld van een nauwe samenwerking tussen het onderwijs en sportverenigingen. Het is een vorm van sport op maat en versterkt de driehoek school, buurt, vereniging. De ervaringen met de in 2011 gestarte schoolsportvereniging op 't Koggeschip zijn positief. Dit model wordt gerealiseerd in elk van de 9 wijken, bij voorkeur op scholen in wijken met een grote achterstand. Een combinatiefunctionaris speelt een belangrijke coördinerende en organiserende rol spelen op deze schoolsportverenigingen. De schoolsportverenigingen bedienen niet alleen de leerlingen van de betreffende school, maar staan open voor alle kinderen in de wijk. Bij het oprichten van nieuwe schoolsportverenigingen wordt voorrang gegeven aan de focussporten.

5.4 Toegankelijke sportvoorzieningen op scholen

Veel scholen beschikken over uitstekende sportvoorzieningen, maar deze zijn niet allemaal te gebruiken in de naschoolse periode. Vaak is er geen directe ingang, of is het qua schoonmaak, toezicht en kosten niet haalbaar om de sportvoorzieningen open te stellen.

Bij nieuwbouw van schoolgebouwen wordt het belang en toegankelijkheid van deze sportvoorzieningen benadrukt, zodat elk kind tijdens en na schooltijd kan sporten in kwalitatief hoogwaardige sportlocaties. Voor deze sportvoorzieningen zijn uitgebreide kwaliteitseisen door het Instituut voor Sportaccommodaties omschreven en vastgelegd. Deze worden meegenomen in de planvorming bij nieuwbouw van schoolgebouwen.

Waar nodig wordt bij bestaande sportvoorzieningen bekeken of voorzieningen te realiseren zijn die naschools gebruik door verenigingen wel mogelijk maken, bijvoorbeeld toegangspasjes voor verenigingen. De toegankelijkheid in de naschoolse periode wordt onderzocht en waar nodig aangepakt.

5.5 Vignet Gezonde School

Steeds meer scholen realiseren zich het belang van een sportprofiel. Daarom is het landelijke vignet "Gezonde school" in het leven geroepen door NOC*NSF en de Koninklijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Opvoeding (KVLO). De KVLO en het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen zijn betrokken bij het themacertificaat "Sport en Bewegen". Het vignet geeft aan dat scholen een uitdagend beweeg- en sportprogramma hebben, niet alleen binnen, maar ook buiten de reguliere lessen. In Nieuw-West hebben reeds 14 scholen het vignet "Gezonde school" met deelcertificaat "Sport en Bewegen". We streven naar een verdubbeling van dit aantal scholen. Dit wordt door het stadsdeel gestimuleerd en ondersteund.

5.6 Sportieve naschoolse opvang

Vanaf 1 september 2007 zijn basisscholen verplicht om naschoolse opvang te bieden. Dit kunnen scholen zelf doen, of in samenwerking met externe organisaties. Dit maakt het mogelijk om het aanbod van sportieve naschoolse opvang te versterken en uit te breiden. Dit aanbod zal niet alleen veel kinderen aanspreken (sport is immers de favoriete vrijetijdsbesteding van veel kinderen), maar is bovendien een mooie gelegenheid om kinderen nog intensiever met sport in aanraking te laten komen.

Het aantal scholen met een sportieve naschoolse opvang wordt uitgebreid tot minimaal één per wijk. Dit wordt zo veel mogelijk georganiseerd in een samenwerking tussen scholen, sportverenigingen en combinatiefunctionarissen, en gekoppeld aan de schoolsportverenigingen. Marktpartijen spelen hierin een belangrijke rol en worden hierin gefaciliteerd.

De gemeente Amsterdam wil effectiever omgaan met potentieel geschikte accommodaties voor een sportieve naschoolse opvang en wil stimuleren dat deze naschoolse opvang vaker plaats vindt bij sportverenigingen. Met het vaststellen van de Structuurvisie Amsterdam 2040 is het ook eenvoudiger om een sportieve naschoolse opvang te realiseren op sportparken. Ook de sportverenigingen in Nieuw-West kunnen in de toekomst hierin een belangrijke rol spelen. Er wordt meer ingezet op naschoolse opvang op de sportparken.

5.7 Informatievoorziening op scholen

Scholen worden sterker ingezet voor de verspreiding van informatie over het sportaanbod en over het belang van sport in het algemeen. In Geuzenveld-Slotermeer zijn destijds zogenaamde "Sportborden" opgehangen op

zichtbare plekken op elke school. Dit concept wordt uitgebreid naar alle scholen van het primair en voortgezet onderwijs in Nieuw-West, zodat informatie over sport toegankelijk is voor alle schoolgaande kinderen. Ouders van schoolgaande kinderen worden daarnaast via thema-avonden over sporten en bewegen, en/of via de nieuwsbrief van school, gewezen op het belang van voldoende sporten en bewegen.

Alle (bij het stadsdeel bekende) informatie over sportactiviteiten worden gebundeld aangeboden op de site van de Nieuw West Pas. Ook alle activiteiten van gesubsidieerde partijen worden hierop verzameld.

Kinderen van basisschool De Globe krijgen fietsles

6 Sportverenigingen

Het typisch Nederlandse model van sportvereniging is van oudsher de belangrijkste sportaanbieder in Amsterdam. Wekelijks sporten, dankzij de inzet van heel veel vrijwilligers, vele duizenden kinderen en volwassenen bij een sportvereniging, in vrijwel elke tak van sport. Ze vormen daarmee niet alleen een belangrijke sportvoorzieningen, maar zijn ook bij uitstek een plek voor sociale contacten en om nieuwe mensen te leren kennen. Dat is de reden dat bij veel sportstimuleringstrajecten doorstroom naar de sportvereniging één van de belangrijkste doelstellingen is. Toch staat dit model steeds meer onder druk. Regelgeving maakt het voor vrijwilligers lastig om alles te blijven organiseren. Steeds minder mensen willen zich binden aan één vereniging en één tak van sport, met min of meer verplichte trainings- en wedstrijdtijden. Bovendien verwacht de overheid steeds meer een sociaalmaatschappelijke rol van de verenigingen en dat zij zich extra inspanssen voor nieuwe doelgroepen, wat voor een vrijwillige organisatie steeds moeilijker te realiseren is. Veel sportverenigingen kunnen dit niet meer aan en zijn niet “vitaal” te noemen..

Doelstellingen

- meer samenwerking met vitale verenigingen
- toetsen van verenigingen op basis van criteria
- vitale verenigingen worden nauwer betrokken bij sportstimuleringstrajecten
- aanstellen van combinatiefunctionarissen voor vitale verenigingen
- meer nieuwe verenigingen binnenhalen
- inzet van de Vrijwilligerscentrale Amsterdam voor sportverenigingen

6.1 Ondersteuning van en samenwerking met verenigingen

In het verleden is veel tijd en energie gestoken in het *ondersteunen* van sportverenigingen. Initiatieven als Sportcentrum Nieuwe Stijl en het aanstellen van een eigen verenigingsondersteuner zijn hiervan voorbeelden. De effecten hiervan (b)lijken minimaal. Er zijn nog steeds verenigingen in Nieuw-West die kampen met kaderproblematiek, teruglopende ledenaantallen, betalingsachterstanden en lage bespelingsgraden van de sportvelden.

De verantwoordelijkheid dat verenigingen sterk en gezond worden en blijven ligt bij de verenigingen zelf en bij de landelijke sportbonden. Deze bieden een inhoudelijke, sporttakspecifieke ondersteuning aan verenigingen. Sportservice Amsterdam adviseert bovendien verenigingen over sporttakoverstijgende onderwerpen en biedt vormen van kaderondersteuning. Hierover worden nadere afspraken gemaakt met Sportservice Amsterdam, zodat meer verenigingen uit Nieuw-West hiervan gebruik kunnen en willen maken.

Het stadsdeel gaat voornamelijk inzetten op *samenwerken* met vitale verenigingen die bereid zijn om een bijdrage te leveren aan de doelstellingen van het stadsdeel. Verenigingen kunnen hiervoor een beroep doen op het stadsdeel. Bij voorkeur, maar niet uitsluitend, zijn dit verenigingen die een vorm van één van de focussporten bieden. De samenwerking bestaat uit gezamenlijke sportstimuleringstrajecten op en met scholen, het samen oprichten van schoolsportverenigingen, de aanstelling van nieuwe combinatiefunctionarissen (indien beschikbaar) en het gericht inzetten van subsidies. Ook wordt bekeken of modellen als parkmanagement zoals op sportpark te Eendracht kunnen worden ingezet voor vitale verenigingen, zodat de druk bij vrijwilligers minder wordt. Ook samenwerkingsmogelijkheden tussen HvA en sportverenigingen worden onderzocht.

Omdat er nadrukkelijker wordt samengewerkt met vitale verenigingen, die maatschappelijk actief zijn, is het noodzakelijk om kwaliteitseisen te gaan stellen aan verenigingen met wie het stadsdeel samen de doelen probeert te behalen. Deze criteria zijn te vinden in bijlage 1. In stadsdeel Osdorp is een onderzoek uitgevoerd naar de status van verenigingen op sportpark Ookmeer. Op basis van criteria zijn de sportverenigingen ingedeeld naar levensvatbaarheid. Soortgelijke classificeringen zijn ook gebeurd op de Eendracht en worden ook door de KNVB uitgevoerd. Deze indeling van verenigingen gaan we bundelen en uitvoeren voor alle sportverenigingen in het stadsdeel, zodat we een lijst krijgen van verenigingen met wie we kunnen samenwerken.

Voor de verenigingen die niet aan deze criteria kunnen of willen voldoen is de relatie beperkt tot een meer zakelijke huurder-verhuurderrelatie. Naleven van de huurcontracten, het behalen van de gestelde minimale bespelingsgraad en het niet hebben van betalingsachterstanden zijn hierbij de belangrijkste punten én sturingsmiddelen voor het stadsdeel, waar strenger op zal worden toegezien en wat beter zal worden gehandhaafd. Het stadsdeel zal hierbij ook sterker inzetten op sturing van de bespelingsgraden van velden.

6.2 Fuseren en samenwerken van verenigingen

Verenigingen die niet voldoen aan de criteria voor “vitale verenigingen” en die bovendien de onderdelen uit het huurcontract niet kunnen naleven en/of forse betalingsachterstanden hebben, worden aangespoord tot nauwere samenwerking en/of fusie. Dit geeft echter geen garantie dat de nieuwe fusievereniging wel succesvol is; daarom wordt in het uiterste geval het huurcontract van de betreffende vereniging opgezegd. Het stadsdeel gaat meer toezien op fusie en samenwerking tussen verenigingen en gaat deze trajecten actief begeleiden. Zie ook visie op sportparken. Het stadsdeel gaat ook scherper toezien en strenger handhaven bij betalingsachterstanden van verenigingen.

6.3 Inzet van combinatiefunctionarissen

Door de inzet van combinatiefunctionarissen werken sportverenigingen meer samen met scholen, is de betrokkenheid tussen scholen en sportverenigingen sterker en groeit op school het sportaanbod na schooltijd. We zetten daarom sterker in op combinatiefunctionarissen en gaan uit van combinatiefunctionarissen voor in ieder geval elke focussport. Het stadsdeel wenst hierbij een meer sturende rol in aansturing en aanstelling op zich te nemen. We maken afspraken met de combinatiefunctionarissen zodat hun bijdrage aan het sportprogramma beter aansluit op wat er allemaal gebeurt. (zie ook onderdeel "schoolsportverenigingen").

6.4 Vrijwilligersbeleid

Veel verenigingen kunnen de grote hoeveelheid taken en verantwoordelijkheden niet meer aan. Dit geldt zeker bij traditionele Amsterdamse verenigingen met een recentelijke grote allochtone instroom, waarbij vrijwilligerswerk en verenigingscultuur niet meer vanzelfsprekend zijn. Vaak zijn het nog enkele vrijwilligers die een groot gedeelte van de taken binnen de vereniging op zich nemen. De werkzaamheden van meerdere sportverenigingen worden daarom zo veel mogelijk centraal uitgevoerd, bijvoorbeeld in de vorm van een parkmanager of verenigingsmanager. Ook wordt gestimuleerd dat verenigingen meer onderlinge samenwerking zoeken om de taken te delen. Op elk sportpark worden modellen gerealiseerd waarbij taken die nu nog door vrijwilligers gedaan worden, meer centraal worden opgepakt. Per sportpark wordt bekeken wat de meest wenselijke en haalbare vorm is, afhankelijk van het exploitatiemodel van het sportpark. (Zie ook visie op sportparken).

In Nieuw-West is een dependance van de Vrijwilligers Centrale Amsterdam (VCA) gevestigd. De rol van de VCA richting sportverenigingen is nog beperkt. We gaan inzetten op een stevigere inzet van de VCA voor de georganiseerde sport om op deze manier vitale verenigingen te ontlasten en te ondersteunen.

Verenigingen zouden minder afhankelijk moeten zijn van directe dan wel indirecte subsidies (subsidie d.m.v. bijvoorbeeld gereduceerde veldhuur) van het stadsdeel en meer zelf voor hun financiering moeten kunnen zorgen. Dit vraagt om een meer commerciële insteek van vrijwillige organisaties. Een manier om dit vorm te geven is door een sponsortraject onder begeleiding aan te gaan, waarbij gericht gezocht wordt naar sponsors voor de vereniging. Het doel is om hiermee de indirecte subsidies op veldhuur te kunnen terug brengen van 90% naar 50% (zie ook visie op sportparken).

6.5 Nieuwe verenigingen binnenhalen

Als gevolg van een onderbespeling van de sportvelden wordt een aantal velden niet optimaal gebruikt. Om dit te verbeteren wordt het exclusief gebruik van sportvelden doorbroken (zie ook visie sportparken). Bovendien wordt actief ingezet op het binnenhalen van verenigingen die elders in de stad onder druk staan. Dit verhoogt de bespeling van de velden en door het delen van sportvelden kunnen betalingsachterstanden worden tegengegaan.

Veel verenigingen hebben moeite met vinden en binden van leden

7 Evenementen

Evenementen dragen bij aan de uitstraling van Nieuw-West als sportstadsdeel. Het geeft mensen het gevoel in een bruisend stadsdeel te wonen waar van alles gebeurt en van alles wordt georganiseerd. Het maakt dat mensen het leuk vinden om in Nieuw-West te wonen. Evenementen zijn een goede gelegenheid om een project feestelijk af te sluiten, om de opening van iets nieuws te vieren, of om een bijzondere dag met elkaar te vieren door middel van sport. Er wordt daarom al een grote hoeveelheid evenementen georganiseerd in Nieuw-West: "eigen" (kleine) sportevenementen als een straatvoetbalevenement, evenementen die georganiseerd worden door anderen (bijvoorbeeld een evenement georganiseerd door het jongerenwerk), grote (top)sportevenementen, zoals de Amsterdamse Olympische dagen, georganiseerd door DMO en andere evenementen met sportonderdeel. Vaak wordt er sport geboden als onderdeel van een evenement; de opening van een kunstwerk gaat vaak gepaard met het aanbieden van voetbal.

Doelstellingen

- sport(ieve) evenementen beter spreiden over het jaar
- één communicatiekalender maken voor alle sport(ieve) evenementen in het stadsdeel
- inzetten op toegevoegde waarde van evenementen en duurzaamheid van evenement bewaken en stimuleren
- binnenhalen van kennisgerelateerde sportevenementen en -bijeenkomsten

7.1 Bundeling en afstemming van evenementen

Een goede afstemming van data van de grote hoeveelheid evenementen is noodzakelijk, ook op stedelijk niveau. Qua planning vindt er nu veel plaats in een relatief kleine periode (maart t/m juni) en relatief weinig in de rest van het jaar vanwege zomervakantie of slechtere weersomstandigheden. Een betere spreiding van de evenementen over het jaar is wenselijk. Hierom wordt één overzicht gecreëerd van wat er allemaal gebeurt aan sportevenementen, zodat de data veel makkelijker kunnen worden afgestemd en om te voorkomen dat in bepaalde wijken veel meer plaatsvindt dan in andere wijken.

De communicatie en werving van de verschillende evenementen verloopt allemaal op een andere manier. Dit zorgt ervoor dat het voor bewoners onduidelijk is wat er allemaal plaats vindt. Enige samenhang tussen de evenementen is niet te vinden. Dit wordt verbeterd door het gebruik van een gemeenschappelijke evenementenkalender.

7.2 Duurzaamheid / toegevoegde waarde van evenementen

Evenementen die in opdracht van of met middelen van het stadsdeel worden georganiseerd, kunnen op steun van het stadsdeel rekenen op het gebied van personeel, financiën en communicatie, als deze duurzaam zijn en een toegevoegde waarde hebben. Hieronder wordt verstaan dat sport meer moet zijn dan een "uurtje de jongeren bezig houden". De insteek van het sportonderdeel bij het evenement moet zijn dat dit naar iets structureels leidt: er moet met andere woorden een sportstimulerende en/of sociaal-maatschappelijke werking van uit gaan.

7.3 Binnenhalen van kennisgerelateerde evenementen

Niet alleen sportevenementen zijn interessant voor Nieuw-West, maar ook kennisgerelateerde evenementen, bijvoorbeeld in samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam of de Faculteit der Bewegingswetenschappen van de VU. Deze kunnen Nieuw-West op de kaart te zetten als kennisstadsdeel binnen de sport. Hierbij ligt de focus op de sociaal-maatschappelijke waarde van sport: Nieuw-West is bij uitstek een voorbeeldlocatie van de werking daarvan. Het imago van het stadsdeel als sportstadsdeel, kan ook door deze kennisgerelateerde evenementen en bijeenkomsten worden versterkt. Deze kennisgerelateerde evenementen worden niet per se door het stadsdeel zelf georganiseerd, maar kunnen in het stadsdeel worden gehuisvest, waarbij Nieuw-West als voorbeeld kan dienen in het land.

Opening van het Summercamp 2010 op sportpark Ookmeer

8 Topsport

Topsport vormt een wezenlijk onderdeel van de sport in Amsterdam, want zonder breedtesport geen topsport, en zonder topsport geen breedtesport. Topsport heeft daarom ook een belangrijke rol voor stadsdeel Nieuw-West: het laat bij uitstek zien wat het stadsdeel allemaal te bieden heeft. Juist het grote aantal sportvoorzieningen maakt Nieuw-West bij uitstek geschikt voor topsport en als trainingslocatie voor topsport(erse) in de aanloop naar de Olympische Spelen. Het bereik van grote aantallen sporters en bezoekers, en voor sommige evenementen ook media, toont de veelzijdigheid van het stadsdeel en van de sportvoorzieningen. Het levert dus een belangrijke bijdrage aan het imago van "sportstadsdeel van Amsterdam". De evenementen zijn daarmee het visitekaartje van stadsdeel Nieuw-West. Bovendien kan een grootschalig topevenement in de eigen buurt een impuls geven aan de sportbeleving en sportbeoefening in het stadsdeel.

Doelstellingen

- topsportevenementen opnemen in sportprogramma als één van de centrale onderdelen
- samen met Topsport Amsterdam meer topsportevenementen naar Nieuw-West halen
- ondersteuning bieden aan Nieuw-West Topsport Series
- lokale topsporters inzetten als rolmodel
- trainingsfaciliteiten bieden voor topsporters en topploegen in aanloop naar de Olympische Spelen

8.1 Binnenhalen van topsportevenementen

Topsport vraagt een andere inzet van de overheid dan breedtesport. Waar het bij breedtesport gaat over het bereiken van zo veel mogelijk sporters en het realiseren van een breed aanbod, bestaat topsport voornamelijk uit een drietal onderdelen:

- **accommodaties** die geschikt zijn voor topsportevenementen
- **topsportevenementen** binnenhalen en organiseren
- **talentontwikkeling** en begeleiding van topsporters

De rol van het stadsdeel beperkt zich nadrukkelijk tot de eerste twee onderdelen. Talentontwikkeling en actieve ondersteuning van topsporters is een taak voor de enerzijds sportorganisaties als NOC*NSF en aangesloten

sportbonden, en anderszijds voor gemeentelijke organisaties als Topsport Amsterdam en DMO. De gemeente Amsterdam heeft zelf een aantal focussporten aangewezen. Voor deze sporten vindt ondersteuning van topsporters en talentontwikkeling plaats, ongeacht uit welk stadsdeel de sporters afkomstig zijn. Het stadsdeel treft zelf geen (financiële) regelingen voor begeleiding van (top)sporters.

Het stadsdeel heeft een rol in het realiseren van topsportaccommodaties en trainingsruimte: het CTO is hiervan een voorbeeld. In de aanloop naar de Olympische Spelen kunnen de sportaccommodaties van Nieuw-West gebruikt worden als trainingslocatie voor topsporters en topploegen. In het bijzonder in het licht van de Olympische ambitie van de gemeente Amsterdam kunnen onze accommodaties een rol spelen als trainings- en wedstrijdlocatie. Er wordt daarom meer ingezet op het profileren van onze sportaccommodaties als geschikte trainings- en wedstrijdlocatie voor topsport.

Topsport Amsterdam is de schakel in het professionaliseren van de topsport in Amsterdam. Samen met partners als de gemeente Amsterdam, onderwijsinstellingen, sportorganisaties en bedrijfsleven worden de optimale randvoorwaarden gecreëerd voor de sportieve ambitie van talenten, topsporters en topverenigingen. Tevens wordt door Topsport Amsterdam de regie gevoerd op het werven en organiseren van internationale topsportevenementen. Er moet een nauwe samenwerking blijven bestaan met Topsport Amsterdam; zij hebben immers de regie op het werven en organiseren van internationale topsportevenementen in Amsterdam. Samen met Topsport Amsterdam wordt gekeken of en welke grote evenementen in Nieuw-West kunnen plaatsvinden.

8.2 “Ketenaanpak” rond topsport

Voor de focussporten vormen de topsportevenementen één van de belangrijke schakels in het sportprogramma. Rondom deze evenementen worden sportstimuleringsprogramma's georganiseerd. Programma's die al op scholen en met verenigingen worden gerealiseerd, worden nadrukkelijker dan voorheen gekoppeld aan de betreffende tak van sport.

- bij een grootschalig sportevenement wordt in de voorafgaande periode een sportstimuleringstraject georganiseerd binnen de tak van sport waarbij schoolkinderen kennismaken met de tak van sport en al leren over het topsportevenement;
- dit traject mondt uit in een afsluitende dag voor schoolkinderen die hebben deelgenomen aan dit kennismakingstraject, waarbij ze op de locatie zelf bijvoorbeeld wedstrijdjes kunnen doen tegen de topsporters;

- schoolklassen kunnen teams of landen “adopteren” en deze aanmoedigen tijdens de wedstrijden om zo de verbinding tussen het evenement en de bewoners van het stadsdeel te versterken, en om zo de interesse voor de tak van sport te vergroten;
- na afloop wordt als “nazorg” gestimuleerd dat kinderen actief blijven binnen de tak van sport en lid worden van sportverenigingen.

Voor het realiseren van deze samenhang rondom de evenementen wordt capaciteit vrijgemaakt binnen het team sport. Bovendien wordt 50% van het reguliere sportstimuleringsaanbod gericht op de focussporten.

Vanwege het belang van topsportevenementen voor (de uitstraling van) het stadsdeel, kunnen evenementen een beroep doen op financiële ondersteuning in de vorm van een subsidie. Vanwege de beperkte financiële ruimte om evenementen financieel te ondersteunen, krijgen de evenementen die de handen ineen hebben geslagen in de Nieuw-West Topsport Series daarbij voorrang. Zie ook 8.3.

8.3 Nieuw-West Topsport Series

Een aantal topsportevenementen die in Nieuw-West worden georganiseerd hebben de handen inmiddels ineen geslagen in de vorm van de Nieuw-West Topsport Series. Door nauwere onderlinge samenwerking kunnen zij elkaar versterken en van elkaars expertise en ervaring profiteren. Bovendien kan deze samenwerking de rol van deze evenementen in het stadsdeel optimaliseren en versterken. Een aantal van deze evenementen hebben betrekking op focussporten, en de evenementen vormen daarmee één van de belangrijke schakels in het hierboven geschetste sportprogramma voor deze focussporten. Dit geldt voor:

- *Triatlon Nieuw-West*: hardlopen, fietsen en zwemmen
- *Amsterdam Swim Cup & Amsterdam Diving Cup*: zwemmen
- *Wielersesdaagse*: fietsen

Zie bijlage 2 voor de kalender van de Topsport Series in 2012.

Daarnaast is er een aantal andere topsportevenementen betrokken bij de Nieuw-West Topsport Series, te weten de Rugby Sevens en internationale honkbal evenementen. Deze takken van sport zijn weliswaar geen focussporten, maar toch wordt ook voor deze evenementen een integraal sportprogramma opgesteld. Aan de voorkant van deze evenementen worden kennismakingstrajecten georganiseerd.

In gezamenlijkheid met de evenementen uit de Nieuw-West Topsport Series wordt gewerkt aan het afstemmen van de evenementen t.a.v. communicatie-uitingen, data waarop de evenementen worden gehouden, inzet van

vrijwilligers etc. Om dit te regelen stuurt het stadsdeel aan op een samenwerkingsverband tussen de betrokken organisatoren, waarin concrete afspraken worden gemaakt. De samenwerking dient het ondernemerschap en het initiatief, en daarmee de reikwijdte van de evenementen zelf, te versterken. Het stadsdeel biedt financiële mogelijkheden voor het opbouwen van deze samenwerking.

8.4 Inzet lokale topsporters als voorbeeldfunctie

Een aantal inwoners van Nieuw-West heeft een sportprestatie van formaat geleverd. Deze topsporters worden meer ingezet en hun voorbeeldfunctie meer uitgebouwd. Ook wordt iedere keer als een inwoner van het stadsdeel een belangrijke sportprestatie levert hier aandacht geschonken. Dit versterkt het imago van Nieuw-West als sportstadsdeel van Amsterdam. We gaan actief topsporters uit het stadsdeel vinden, daarover communiceren en waar mogelijk de sporters ook inzetten als rolmodel.

Zesdaagse van Amsterdam, een jaarlijks topsportevenement in het Velodrome

9 Aanpak

Het in dit document geschetste beleid rond sportstimulering vraagt om een specifieke aanpak. Dit geldt zowel voor de rol die het stadsdeel aanneemt binnen de sport, als voor de inzet van subsidies, de integrale samenwerking tussen afdelingen en directies en voor communicatie rondom sport.

Doelstellingen

- het stadsdeel voert een regisserende rol binnen sport via het eigen team Sport Nieuw-West
- meer kinderen uit Nieuw-West maken gebruik van financiële regelingen voor sport
- “branding” per focussport ontwikkelen en uitwerken
- organiseren van jaarlijkse sportmarkt
- ontwikkelen van plan per focussport

9.1 Regisserende rol in programmatische aanpak

Het stadsdeel kan verschillende rollen binnen de sport hebben, afhankelijk van het gewenste sturingsniveau:

- *voorwaardescheppend / faciliterend*: het realiseren en in stand houden van accommodaties en voorzieningen. Dit heeft vooral betrekking op sportparken en het onderhoud daarvan. Zorgen voor een optimaal onderhoud en beheer van sportparken en zorgen dat sport zichzelf daar goed kan ontplooiën;
- *ondersteunend*: het ondersteunen van allerlei initiatieven d.m.v. inzet van middelen, zonder dat er vooraf al te veel bepaald wordt wat wel en niet ondersteund wordt - diverse initiatieven moeten kunnen worden ontplooid;
- *regisserend*: subsidie verstrekken aan en coördineren van die activiteiten die een bijdrage leveren aan de realisatie van de doelen van het stadsdeel. Vooraf wordt een duidelijke lijn uitgezet die voor de overheid van belang is, door middel van sturing van middelen en coördinatie wordt hier vorm aan gegeven;
- *stimulerend*: organiseren van activiteiten voor specifieke doelgroepen die om welke reden dan ook een extra aanbod nodig hebben.

In het verleden heeft het stadsdeel op het gebied van sportparken vooral een faciliterende rol (beheer en onderhoud van sportparken) gehad en op het gebied van sportstimulering vooral een stimulerende rol (uitvoering en

coördinatie van de eigen activiteiten). Er werd niet direct een relatie gelegd tussen de uitgevoerde activiteiten en gesubsidieerde activiteiten, of tussen het sportstimuleringsprogramma en de ontwikkeling van sportparken en -accommodaties. De in de visie sport "Nieuw-West Sport!" omschreven aanpak van het aanwijzen van focussporten, een programmatische aanpak van het complete sportprogramma en "branding" van dit sportprogramma, vraagt om een regisserende aanpak.

Sport is hierbij een spin in het web die verbindingen legt met andere afdelingen en centrale stad en de vraag uit de buurt ophaalt. Er wordt binnen het team sport nadrukkelijker ingezet op de programmatische aanpak van de focussporten en de coördinatie daarvan. Hiervoor wordt capaciteit binnen het team sport vrijgemaakt.

9.2 Inzet van sportsubsidies

Het stadsdeel kent drie subsidieregelingen voor sport: "sportactiviteiten" voor grotere sportprojecten in de wijk, "sportstimulering" voor kleinere initiatieven van scholen of sportverenigingen, en "topsport" voor topsportevenementen. Er wordt meer sturing gegeven aan het sportaanbod d.m.v. deze subsidieregelingen. Dit betekent dat een subsidie wordt gehonoreerd indien deze aansluit bij het sportprogramma en de sportdoelstellingen van het stadsdeel. Dit houdt ook in dat er meer inhoudelijke eisen worden gesteld aan aanvragers van subsidies, en dat er meer samenwerking wordt gezocht met partijen die subsidie ontvangen. Ook hiervoor wordt capaciteit vrijgemaakt binnen het team sport.

9.3 Integrale samenwerking

Veel verschillende directies en afdelingen hebben direct of indirect te maken met sport. Het meer centraal stellen van sport en met name de focussporten, betekent dat sport meer raakvlakken heeft met bijna alle beleidsvelden en afdelingen binnen het stadsdeel. Er wordt meer ingezet op de samenwerking en gezamenlijke aanpak. We beginnen hierbij met de focussporten. Daarvoor wordt een brede aanpak opgesteld; een stadsdeelbreed plan van aanpak waarin alle aspecten van de takken van sport aan de orde komen (communicatie, hardware, ruimtelijke inrichting, onderhoud van sportparken, sportstimulering etc).

Ook de samenwerking met externe partijen maatschappelijke organisaties wordt meer integraal opgepakt. Dit betreft samenwerking met partijen als uitvoerende partijen (b.v. Sciandri), stichtingen (bijvoorbeeld Be

InterACTive), sportverenigingen, jongerenwerk, zelforganisaties en landelijke organisaties. De bijdrage van deze partijen wordt veel meer gestuurd dan voorheen, met name door een gerichte inzet van subsidies, het afstemmen van de inhoud van de activiteiten etc. De samenwerking met DMO vindt plaats op het niveau van:

- projecten (JUMP-in, kennismakingslessen, Topscore);
- evenementen (realiseren Olympische ambitie, evenementen in stadsdeel, subsidies, uitbrengen bids, stimuleringsprogramma's rond topsportevenementen, locatie voor Amsterdamse topsportevenementen);
- advisering, ondersteuning samenwerking met verenigingen
- combinatiefunctionarissen als belangrijke partner voor uitvoering van ons programma

9.4 Financiële regelingen

De gemeente Amsterdam kent een aantal financiële regelingen die sport toegankelijk en betaalbaar moeten maken/houden voor kinderen die opgroeien in arme gezinnen. Het Jeugdsportfonds en de Scholierenvergoeding zijn hier speciaal voor bedoeld. Er maken al relatief veel kinderen gebruik van deze regeling, maar naar verwachting komen nog meer kinderen uit Nieuw-West hiervoor in aanmerking. We gaan onderzoeken of er een rechtstreekse koppeling kan worden gemaakt tussen de Nieuw West Pas en de bestaande financiële regelingen. Het bestaan van de regelingen gaan we actiever promoten richting de doelgroep in het stadsdeel, door gebruik te maken van de reeds bestaande communicatiekanalen en door leraren en combinatiefunctionarissen hier op te wijzen.

9.5 Communicatie en Branding

Het imago van de verschillende sporten in Nieuw-West wordt opgehangen aan de focussporten hardlopen, fietsen, zwemmen, voetbal en hockey. Door middel van marketingstrategie per onderdeel ("branding") toe te passen, bereik je een groot aantal mensen. Voor hardlopen wordt alles onder de noemer "Nieuw-West Loopt!" geïmplementeerd, en rondom deze slogan wordt een integraal programma gerealiseerd: hardlooplessen op scholen, hardlooproutes uitbreiden, clinics van bekende hardlopers enz. Dit wordt uitgewerkt voor iedere focussport.

Voor iedere focussport wordt een aparte marketingstrategie bedacht met bijbehorende PR-middelen. Daarnaast wordt er voor iedere focussport sociaal media zoals twitter, facebook, hyves ingezet.

9.6 Plannen per focussport

Per focussport wordt een uitgebreid plan opgesteld dat de totale breedte van het programma in kaart brengt. Deze plannen vormen de basis voor de uitwerking van de tak van sport tot een programmatische aanpak. Het omvat alle mogelijke onderdelen die een bijdrage kunnen leveren aan de verdere ontwikkeling en profilering van de betreffende tak van sport.

Deze plannen worden de komende jaren (2012 – 2014) gefaseerd ingevoerd en uitgewerkt. Dit gebeurt in gezamenlijkheid met alle betrokken directies en afdelingen.

10 Bijlage 1

Het stadsdeel gaat samenwerken met vitale verenigingen die:

- financieel gezond zijn en aan hun verplichtingen voldoen
- verantwoordelijkheid van de leden voor het voortbestaan van de vereniging hebben
- bereid zijn tot samenwerking om gemeenschappelijke doelen te bereiken
- een bespelingsgraad conform de gestelde eisen kennen
- in bezit zijn van een toekomstplan / visie
- een diversiteit in het aanbod kennen, bijvoorbeeld aanbod voor meerdere doelgroepen
- veiligheid en deskundigheid kunnen garanderen
- in ieder geval een aanbod voor kinderen en jongeren hebben

11 Bijlage 2: Nieuw-West Topsport Series 2012

16 – 18 maart: Swim Cup in het Sloterparkbad

18 – 20 mei: Rugby Sevens op sportpark de Eendracht

17 juni: NK triatlon in en om de Sloterplas

6 – 8 juli: WK Kenko (honkbal) in Honkbalcentrum Ookmeer

16 – 21 oktober: Wieler Zesdaagse in het Velodrome

n.t.b. Diving Cup in het Sloterparkbad